

Рудніцький Я.Е.

здобувач вищої освіти

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

Науковий керівник: к.філос.н., доцент Землянський А.М.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОСВІТІ: ChatGPT ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Анотація. У статті визначаються основні аспекти функціонування штучного інтелекту в освітньому просторі вищої школи, розглядаються переваги й ризики його використання.

Ключові слова: штучний інтелект, ChatGPT, підвищення якості освіти, інноваційний інструмент, освітня стратегія.

Rudnitskyi Ya. The Artificial Intelligence in Education: ChatGPT as a Key Tool to Improve the Learning of Higher Education Students. The article defines the main aspects of the functioning of artificial intelligence in the educational space of a higher school, considers the advantages and risks of its use.

Key words: artificial intelligence, ChatGPT, improving the quality of education, innovative tool, educational strategy.

Актуальність дослідження. Швидкі зміни в технологіях та доступ до безмежних обсягів інформації перетворюють сучасний підхід до освіти. У цьому контексті роль штучного інтелекту набуває особливого значення, і одним із потужних інструментів є ChatGPT.

У цій статті ми дослідимо можливості, які цей інноваційний інструмент пропонує для підвищення якості освіти студентів.

Виклад основного матеріалу. ChatGPT відкриває нові можливості покращення комунікації та доступу до інформації для здобувачів освіти: отримувати інформацію та відповіді на свої запитання швидко та ефективно. Замість складних пошуків в Інтернеті, студенти можуть просто поставити питання рідною або іноземною мовою, якою володіють, та одержати наочні пояснення. Це сприяє зручній комунікації

зі штучним інтелектом і дозволяє здобувачам освіти сконцентруватися на засвоєнні матеріалу. Однією з ключових переваг ChatGPT є індивідуалізація навчання, його здатність адаптувати навчальний матеріал до потреб кожного. З урахуванням індивідуальних характеристик, рівня знань та потреб здобувача освіти, ChatGPT може розробляти оптимальні навчальні стратегії. Це сприяє покращенню якості засвоєння знань і розвитку індивідуальних навичок.

ChatGPT забезпечує здобувачам освіти підтримку під час навчання та виконання завдань. Він може надавати пояснення до складного матеріалу, допомагати вирішувати завдання та виконувати домашні завдання. Це особливо корисно для студентів, які зіштовхуються із складними концепціями або поняттями, де пояснення викладача не завжди доступне, особливо в умовах дистанційного навчання. Використання ChatGPT у навчанні має численні переваги. Насамперед, це ефективне використання часу, оскільки здобувачі освіти можуть отримувати швидкі й точні відповіді на свої запитання. Крім того, ChatGPT надає студентам доступ до великого обсягу знань та допомагає їм розвивати критичне мислення й аналітичні навички.

Нові інструменти штучного інтелекту, такі як ChatGPT, розширюють можливості викладачів, звільняючи їх від збору фактів, щоб зосередитись на більш складних проблемах і більш високому рівні розуміння, пише Е. Альмірал [2].

Те, що ChatGPT привносить у освіту, не є чимось новим. Протягом десятиліть ми були свідками еволюції механічної роботи, перетвореної на програмне забезпечення. Ранні роботи покладалися на логарифми та ручні алгоритми для операцій, таких як квадратний корінь, але тепер це робиться за допомогою калькуляторів.

Усі ці розробки дозволяють нам переключити увагу з механізмів операцій і зосередитись на загальній картині, вирішуючи більш складні проблеми та демонструючи вищий рівень розуміння й майстерності. Тому наші освітні стратегії повинні змінитись та адаптуватися до світу, де наша здатність маніпулювати поняттями й розробляти мову збільшуватиметься так само, як наші здібності маніпулювати рівняннями, матрицями та даними змінилися за останні десятиліття [2].

Водночас, використання штучного інтелекту в освіті супроводжується викликами та обмеженнями, зокрема в площині академічної доброчесності. Важливо контролювати якість інформації,

яку надає ChatGPT, щоб уникнути поширення недостовірних даних. Окрім того, існує ризик перенасиченості здобувачів освіти інформацією та зменшення рівня самостійності, якщо не враховувати ці аспекти [1].

Як зауважують П. Харт та Ф. Халіл, групова робота забезпечує цікаву динаміку навчання в контексті академічної доброчесності, оскільки вона спирається на спільні зусилля здобувачів освіти, а не на індивідуальний внесок, і залучає соціальні сили, зокрема тиск однолітків, щоб впливати на оцінювання. Вони експериментували з однолітковим оцінюванням, під час якого кожного студента просили оцінити роботу та дати відгук двом іншим, попередньо призначеним, студентам. Процес рефлексії та надання зворотного зв'язку був узгоджений з результатами викладання та навчання. Потім оцінки були модеровані академіком, і це повністю виключило плагіат.

Тиск однолітків і групове визнання створюють потужні психологічні сили, щоб спонукати здобувачів освіти залучатися та робити внесок. Групова робота для транснаціональної освіти або для дистанційного навчання потребує адміністративної підтримки для налагодження та безперебійної роботи. Учнів потрібно згрупувати за часовими поясами та налаштувати канали *Teams* або еквівалент для ефективного спілкування [3].

Використання ChatGPT відкриває нові перспективи для збагачення освіти та підвищення якості навчання студентів. Важливо розробити ефективні методи використання цього інструменту, які б забезпечували максимальну користь для освітнього процесу. З правильним підходом штучний інтелект може стати невід'ємною частиною майбутньої освіти та сприяти розвитку інтелектуальних навичок здобувачів освіти. Його можна використовувати для структурування відповіді, надання основних понять і об'єднання інформації з інтернету на певну тему. Однак, це лише відправна точка. Люди повинні випереджати навички штучного інтелекту, щоб їх робота була корисною, тому викладачі повинні сприймати цю технологію як інструмент економії часу, який відкриває нові можливості. Викладачі мають унікальну можливість допомогти здобувачам освіти навчитися ефективно використовувати ШІ – як під час навчання, так і під час майбутньої роботи [4].

Подібно до того, як такі інструменти, як *Mathematica* та *Python*, звільнили здобувачів освіти від витрачання незліченних годин на практику ручних алгоритмів і дозволили нам зосередитися на творчому

вирішенні проблем, ці нові мовні інструменти зробляють те саме для розробки нових концепцій і аргументів.

Висновки. Таким чином, цей новий світ вимагає, щоб ми змінили фокус і знову підняли планку нашого навчання. Усі ці інструменти дозволяють нам розширювати та збільшувати наші можливості, звільняючи нас від нудних речей і водночас дозволяючи зосередитися на тому, що справді має значення.

Література

1. Педада С. Дослідницька робота ChatGPT: Чи це законно та етично? URL: <https://mindthegraph.com/blog/uk/chatgpt-research-paper>.
2. Almirall E. Three creative ways to use ChatGPT in class. URL: <https://www.timeshighereducation.com/campus/three-creative-ways-use-chatgpt-class>.
3. Harte P., Khaleel F. Keep calm and carry on: ChatGPT doesn't change a thing for academic integrity. URL: <https://www.timeshighereducation.com/campus/keep-calm-and-carry-chatgpt-doesnt-change-thing-academic-integrity>.
4. Rose J. ChatGPT as a teaching tool, not a cheating tool. URL: <https://www.timeshighereducation.com/campus/chatgpt-teaching-tool-not-cheating-tool>.

Салагуб Л.І.

*доктор філософії (Ph. D.),
молодший науковий співробітник
лабораторії позашкільної освіти
Інститут проблем виховання Національної
академії педагогічних наук України*

«КРИСТАЛІЗАЦІЯ» АВТОРСЬКИХ ОСВІТНІХ МЕТОДІВ: ЕКОЛОГО-ІСТОРИЧНІ ПРИКЛАДИ & ІНТЕГРОВАНО- МОТИВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

Анотація. У статті розглядаються універсальні авторські методи, зокрема через призму продукування еколого-історичних прикладів. Непересічне місце – інтегровано-мотиваційним підходам щодо реалізації освітніх практик (навчальні та виховні аспекти).